

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2017 r. ZUS I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy J. S. na dzień 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 62,51%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 62,51% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($62,51\% \times 1220,89 \text{ zł} = 763,18 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 26 lat, 10 miesięcy, 28 dni tj. 322 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 miesiące, 0 dni tj. 2 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 80,61\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 236,20 \text{ złotych}$

$(322 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 763,18 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 266,20 \text{ złotych}$

$(2 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 0,7\%) : 12 \times 763,18 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 0,92 \text{ złotych}$

RAZEM = 503,32 złotych

$503,32 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 105193,88 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku)}$.

/decyzja – k. 33 – 34 akt ZUS, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 35 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 29 września 2017 r. złożył J. S. i wniósł o uwzględnienie przy wyliczaniu kapitału początkowego wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w (...) od 1 stycznia 1973 r. do 13 lipca 1974 r.

/odwołanie – k. 2/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – 6/

Wnioskodawca na rozprawie w dniu 28 lutego 2018 r. poparł odwołanie i oświadczył, że wynagrodzenie wpisane w legitymacji ubezpieczeniowej jest to wynagrodzenie za ostatnie 12 miesięcy pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł..

/protokół rozprawy z dnia 28 lutego 2018 r. – 00:01:11 – 00:09:16 – płyta CD – k. 13/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczony w dniu 11 lipca 2017 r. złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek – k. 1 – 3 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 sierpnia 2017 r. ZUS I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy J. S. na dzień 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 62,51%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 62,51% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($62,51\% \times 1220,89 \text{ zł} = 763,18 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 26 lat, 10 miesięcy, 28 dni tj. 322 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 miesiące, 0 dni tj. 2 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 80,61\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 236,20 złotych

$(322 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 763,18 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 266,20 złotych

$(2 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 0,7\%) : 12 \times 763,18 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 0,92 złotych

RAZEM = 503,32 złotych

$503,32 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy}$ (średnie dalsze trwanie życia) = 105193,88 złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).

/decyzja – k. 33 – 34 akt ZUS, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 35 akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie od 1 września 1969 r. do 13 lipca 1974 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. na stanowisku monter instalacji sanitarnych.

/świadczenie pracy – k. 6 akt ZUS, k. 5, zaświadczenie – k. 7 akt ZUS, k. 3/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy od 14 lipca 1973 r. do 13 lipca 1974 r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie miesięczne w wysokości 3.299,80 zł.

/legitymacja ubezpieczeniowa – k. 15 akt ZUS, k. 4/

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z przyjęciem do ustalenia podstawy wymiaru według najkorzystniejszego wariantu z uwzględnieniem wynagrodzeń w wysokości 3299,80 zł za okres od 14 lipca 1973 r. do 13 lipca 1974 r. w oparciu o zapis w książeczce ubezpieczeniowej, z przyjęciem pełnego wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym czasie wyniósł 65,67% z 20 lat kalendarzowych. Kapitał początkowy wyniósł 108013,29 zł. Dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 62,51%.

/pismo ZUS – k. 14, ustalenie wartości kapitału początkowego - k. 15/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto:

- w 1973 r. – 24912,17 zł, wwpw 74,20%,

- w 1974 r. – 36628,62 zł, wwpw 95,84%,

- w 1975 r. – 33600,00 zł, wwpw 71,56%,

- w 1976 r. – 48659,90 zł, wwpw 94,72%,
- w 1977 r. – 38700,00 zł, wwpw 93,56%,
- w 1978 r. – 30000,00 zł, wwpw 61,39%,
- w 1979 r. – 36000,00 zł, wwpw 56,32%,
- w 1984 r. – 136800,00 zł, wwpw 67,70%,
- w 1985 r. – 180000,00 zł, wwpw 74,98%,
- w 1986 r. – 194400,00 zł, wwpw 67,23%,
- w 1987 r. – 252000,00 zł, wwpw 71,96%,
- w 1988 r. – 324000,00 zł, wwpw 50,86%,
- w 1991 r. – 10949221,00 zł, wwpw 51,55%,
- w 1992 r. – 17614800,00 zł, wwpw 50,01%,
- w 1993 r. – 24811700,00 zł, wwpw 51,76%,
- w 1994 r. – 34467000,00 zł, wwpw 53,91%,
- w 1995 r. – 4637,20 zł, wwpw 55,00%,
- w 1996 r. – 5970,08 zł, wwpw 56,99%,
- w 1997 r. – 7216,95 zł, wwpw 56,63%,
- w 1998 r. – 8508,25 zł, wwpw 57,20%.

/wyliczenia ZUS – k.15/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Analiza zgromadzonych dowodów wskazuje, iż są one spójne i wzajemnie się uzupełniają i nie ma żadnych podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, Nr 748, z późn. zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja niewątpliwie wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, iż zarówno okres zatrudnienia jak i wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być wykazana w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.07.1997 r. II UKN 186/97, OSNAPiUS 1998/11/342, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997-03-04, III AUa 105/97 opubl: OSA w W. rok 1997, Nr. 2, poz. 7; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 1993-08-18, III AUr 294/93 opubl: P.. Sąd. rok 1994, Nr. 3, poz. 6/.

Przyjąć zatem trzeba, iż w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (sporne czy też niemożliwe do udowodnienia przy pomocy dowodu z dokumentu) mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, które Sąd uzna za pożądane i celowe, co wynika także z treści przepisu art. 473 k.p.c. Mając to na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca wniósł o uwzględnienie przy wyliczaniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzeń za lata 1973 i 1974 z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. na podstawie zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej.

W toku postępowania przed organem rentowym oraz w toku postępowania sądowego zostały złożona: legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawcy ze spornego okresu i w ocenie Sądu nie ma przeszkód by na podstawie wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej ustalić wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego za lata 1973 i 1974 z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł.. Dlatego też

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy przyjął wynagrodzenie miesięczne w wysokości 3299,80 zł za okres od 14 lipca 1973 r. do 13 lipca 1974 r. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na 65,67% oraz wartość kapitału początkowego na kwotę 108013,29 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.

K.K.-W.